

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SIDSTE NYT.

TIDSSKRIFT FOR SORANERE.

Nr. 4-5.

Julenummer. 15. December 1913.

1. Aarg.

Julen 1913.

—0—

Nu ringer Klokkerne atter Julen ind, og alle vi udasede Skoledrenge glæder os, thi nu skal vi hjem til Fader og Moder og tilbringe en dejlig, lang Juleferie med alle dens Fornøjelser. En herlig Tanke!!! — Fridagene kan i og for sig være gode nok, men i Længden bliver de — som saa meget andet — kedelige, hvis man da ikke har lidt at opfriske dem med. En lille Bagatel er nok. Denne lille nødvendige Bagatel har dette Blads Redaktion gjort sig al mulig Umage for at give dem, der er Holdere af: „S i d s t e N y t“. Vore Midler til at lave Bladet for er alt andet end store, men de faa, vi har, tror vi nok, at vi har udnyttet paa bedste Maade, hvorfor vi ogsaa haaber, at dette Julenummer maa bidrage sit til at give Abonnenterne, Store og Smaa, en

GLÆDELIG JUL.

REDAKTIONEN.

Udgået fra Landsarkivet
for Sjællands Bibliotek

Skildringer fra Soldaterkorpsets Færd.

—o—

3. Truende Udsigter. Klarende Vejr.

„Gog siger, Du skal ha' Klø, fordi Du har ødelagt hans Sektion.“ Det var Henrik, der henvendte disse Ord til Peter, og dermed hang det saaledes sammen. Sofus Gregorian Grundfeldt Hansen var den Sektionsfører, hvis Plads Peter havde udfyldt for en Dag med saa megen Hæder. Hans noget lange Navn var af uforstaaende Kammerater og Lærere forkortet til „Gog,“ og heri fandt han sig taalmodig. Han var stor og noget indolent, egentlig godmodig. Men han kunde naturligvis komme ud af Ligevægt. Dette skete saaledes, naar vittige Hoveder satte hans Navn i Forbindelse med vor Kalender, ja! maaske endog vovede at kalde ham selv for „Kalenderen“. Og Gog var stærk, meget stærk. Hans Fornærmelse m. H. t. Peter stammede nu egentlig ikke saa meget fra Misundelse. Men Sektionen havde demonstreret, dels ved at raabe Hurra for Peter, dels ligefrem ved at klage over, at Gog „var raa“, og udtale Ønske om at faa ham ogsaa i Fremtiden erstattet med Peter. Klagen var bleven afvist; thi det var klart, at det hele stammede fra, at et Par meget livlige Fyre havde faaet nogle højst fornødne Knubs. Men al-

ligevel: det var dog ærgeligt, at der skulde klages over Een. Ogsaa tykke Søren var misfornøjet med Peter. Misundere havde meddelt ham, at Peter havde kritiseret hans Ledelse paa Æbleturen, og Søren havde forklaret Peter, at „han nok skulde klare sine Sager selv,“ og at „han ikke taalte nogen Mukken i Gelledderne.“ Det er forstaaeligt, at Peter var noget nedtrykt over alt dette. Ikke fordi han var bange for Klø; det havde han været ude for før. Men han var ikke skabt til at have Stemningen imod sig, og Omslaget fra den store Berømmelse, han havde høstet, og til nu var kommet saa pludselig. Henrik, som naturlig sluttede fra sig selv, raadete til, at Peter skulde „give noget Sold ud til de Store“; men et saadant Middel foragtede denne. Ligesom for at forøge Nedtryktheden, blev det i disse Dage Regnvejr. Derved ødelagdes ikke blot Svømningen i Gymnastiktimerne, men al anden Friluftsnydelse maatte indstilles. Og det allerværste var næsten Udsigten til, at Regnen skulde holde ud til Lørdag, hvorved en projekteret „Overnatningstur“ for Korpset vilde blive ødelagt. Det var selve Chefen, Harald Kaspersen, som havde foreslaaet Overnatningstur til „Storgaarden“. Han kom der paa Besøg hos Proprietær Frederiksen, og han vidste, at man vilde blive vel modtagen. Han vidste ogsaa, hvad han dog ikke meddelte, at Proprietærens to kønne Døtre for Tiden var hjemme, og at dette ikke havde været uden Betydning m. H. t. Fremkomsten af hans Forslag. Kaspersen var rask og velvoksen, rigtig en Paradesoldat, som med Sliren ved sin Side gjorde Indtryk paa Pigebørnene. Han var ogsaa noget lapset, hvorfor hans Kammerater havde givet ham Navnet „Sir“. Og han var endelig en god Danser. Gaarden havde imidlertid en heldig Beliggenhed og en storartet Kostald, hvori hele Korpset med Lethed kunde overnatte, og Fru Frederiksen var en meget virksom og meget gæstfri Dame. Kort sagt: der var ingen Tvivl om, at Turen vilde blive vellykket, blot Vejret vilde blive godt. Der var derfor mange, der gik i Spænding i de Dage. Og endelig kom Fredag Aften med opklarende Luft. Lørdag Eftermiddag afmarcherede Korpset i straalende Solskin med Fane og klingende Spil; Vinden stød i Nordvest.

En saadan Marchetur ud i Landet virker befriende paa Sindet.

Først føles den umiddelbare Glæde over, at de daglige Pligter nu er lagte til Side for mer end et Døgn. Dernæst oplives man ved Udsigten til nye Begivenheder paa det ubekendte Sted. Saa dvæler Blikket ud over Mark og Skov og følger Bakkekammens bugtede Linier, og det jubler inde i Een:

Hvor herligt er vort Fædreland
med Skov og Mark og friske Strand.

Naar saa Turen som paa denne Dag gaar hen ad den nys tørrede og derfor ganske støvfri Landevej, saa maa jo Humøret efterhaanden blive højt.

Paa Bakkerne foran Gaarden havde Rekyldelingen taget Stil-
ling, og her udviklede sig en fornøjelig lille Fægtning. Indmar-
chen paa „Storgaarden“ fandt derefter Sted med virkelig Aplomb.
Under Præsenteringen for Værtsofolkene og deres Gæster fik Hr.
Bastholm en behagelig Overraskelse, idet det viste sig, at Præste-
fruen fra Slaglille, Fru Skovborg, var Søster til Fru Frederiksen og
i denne Egenskab sammen med sin Datter Hedvig var tilstede
for at muntre Soranerne. Her var altsaa Mulighed for en ny
lille Passeiar. Det blev i det hele taget et muntert Aftensmaaltid.

L.

Morgen.

—o—

„Hys“! . . .

Stands nu de mange Tanker
og luk dine Øjne i
brug nu den Søvn, der vanker,
husk, den er snart forbi!

— — —

Aa ja! Du gaber og strækker dig, men tager skyndsomt Ar-
mene ned under Tæppet igen, for det er nederdrægtigt koldt.
Vinden farer om Fløjen, saa at det suser og piber i det hele,
og Regnen slaar paa Ruderne, stærkere og svagere eftersom Stor-
men kommer farende. Gud, hvor har du dog Lyst til at sove!

Bare lidt; nej længe, gid du altid kunde sove, og gid Tjeneren med Klokken sad paa Bloksbjerg. Ja, saadan ønsker man jo uvilkaarlig, naar man en herlig Novembermorgen vaagner inde i „Guds frie Natur“ (Sovesalen hedder saaledes, da det ofte baade sner og regner ind) Støvlekurven bliver med et Brag sat paa Gulvet, og Støvlerne med det mest mulige Spektakkel taget op og sat samme Sted. Skodderne bliver med stort Rabalder smækket op, og den kolde Vind suser ind gennem Rummet. Og dog er Sønnen lige ved at tage dig, men du vil dog se, hvad Klokken er. Dit Ur ligger paa Taburetten lige ved Siden af Sengen, men det lykkes dig kun ved en uhyre Overvindelse at stikke en Haand frem og rode efter det; du gnider Øjnene og tager Uret helt op til Ansigtet, misser med dem, thi de er endnu søvntunge og opdager saa til din store Rædsel, at Klokken er 3 Minutter i halv syv! Forfærdet falder du tilbage i Sengen. Uret falder paa Gulvet, Sidemanden siger noget til en, der ringes i det fjerne inde paa den anden Sovesal, nogle begynder saa smaat at staa op. Men du bryder dig ikke om det alt sammen. Du sover fast ind og glemmer, at du om 3 Minutter skal op. Du sover og nyder Sønnen de stakkels 3 Minutter. Men saa er han der med Klokken. Først slaar den et lille Slag, et Slags Forvarsel om, at det frygtelige maa ske. Og det sker. Den grufulde Kimen begynder. Man bider Tænderne sammen; for Pokker, du maa tage en rask Beslutning, og Tæpperne bliver sparket bort, og arrig trækker man Strømperne paa. Lyset bliver tændt og skærer i Øjnene; rundt omkring tumler Drengene ud og hen til Kummerne. Sovesalsduksen, der selvfølgelig ligger og sover trygt, bliver vækket, han ser sig forvildet omkring og raaber med grødet Stemme: „Kom saa op“. Læreren viser sig søvning og uredt inde i Fugleburet, og der raabes „Dæk“. Man er endelig blevet vasket og er sjokket ind paa Kammeret, hvor der heldigvis er lidt Varme. Man begynder at tø op, og saa er der kun tilbage at overstaa Havregroden og den svedne Mælk i Spisesalen: Det lysner, Soranerens Dag begynder.

En Jule-Enquête.

—o—

For en 4 Ugers Tid siden anmodede „SIDSTE NYT“ en Række gamle Soranere om et Bidrag under Titlen: Da jeg gik paa Sorø Akademi. Vi henvendte os til følgende: Hr. Censor P. A. Rosenberg — Hr. Professor, Dr. phil. Vilh. Andersen — Hr. Professor Otto Borchenius — Hr. kgl. Fuldmægtig G. Olrik — Hr. Protokolsekretær Bruun — Hr. Arkitekt Ingemann — Hr. Journalist Th. Lind — Hr. Overretssagfører Poul Hennings — Hr. Provst Hjortkjær — Hr. Provst L. Haagen-Müller. — Hr. Forfatter L. C. Nielsen.

Vi vil her bringe de Svar, som vi har modtaget og giver først Ordet til Hr. Professor Vilh. Andersen:

Kære Soranere! Ja, mange Tak, men I har meget mere Fornøjelse af at lave det selv. Det gjorde vi i min Tid.

Venligst

VILH. ANDERSEN.

Det er elskværdigt af Dem at ville have nogle Erindringer fra min Haand; men det er ikke let, naar man ikke er Skribent af Faget, og naar ens Virksomhed tidlig og sildig lægger stærkt Beslag paa en, at finde en rolig Time hertil, og selv om man saa finder den, — hvorfra hente Begrænsningens svære Kunst, naar man aabner for de lykkelige Barndomsminders Sluser og vil øse af det rige Væld. Skønne Erindringer og Begrænsning til én Side i et lille Blad — det er Umulighedens Apotheose.

— Hvad vil De have, jeg skal fortælle Dem og Deres Kammerater, at jeg var en lille blegnæbet — ikke forkælet, men nok lidt forhutlet Københavnerdreng, da jeg i 1888 kom til Sorø og først kom i Huset hos Rektor Blichert, der var mere end stræng mod mig, men som jeg dog holdt af, fordi han imponerede mig stærkt, at jeg hos ham og paa Akademiet — kort sagt altid var grænseløs doven, undtagen i Historie (jeg sværmede for vor Lærer deri Overlærer Rosing), — at jeg var Overlærer Zoffmanns Fortvivelse, fordi jeg ikke havde Begreb om Naturhistorie og Botanik, og Thaarups, fordi jeg var endnu mere uvidende i Ma-

tematik, at jeg i hele min Skoletid aldrig var forelsket, og at jeg, der er et Par Tommer over Garderhøjde, kunde springe godt og vel min egen Højde — alt dette er for mig yderst vigtige Ting i mit Soranerliv — men kan saa sandt ikke interessere nogen som helst anden, — tilsammen har disse Faktorer imidlertid frembragt en ubegrænset Kærlighed til mit Barndomshjem.

— Det er altsaa en eller anden bestemt Oplevelse, De vil have, jeg skal fortælle Dem!

Vil De høre en sørgelig Historie om en Kammerdux — stor og stærk, en af dem om hvem der endnu gaar Frasagn — og hans Kammerfux. — Det var paa den Tid, da det var godt Latin paa Sorø Akademi at drøje sig over de Smaa. Han — Kammerfuxen blev hundset, saa det havde Art, — han endte med at blive Kammerduxens lydige Slave efter at tilstrækkelig mange Prygl havde fundet Vej til hans syndige Rygstykker. Lyspunktet i Fuxens Liv var Søndag Morgentimerne, naar han efter Læsetid fik sine 20 Øre Ugepenge udbetalt og listede afsted ned i Byen for at købe Basser og saa ud i Filosofgangen for at spise dem. — Men en skøn Dag opdagede hans Plageaand ham ogsaa her, og saa var den Herlighed forbi! Fremtidig blev Fuxen hver Søndag naar Læsetiden var endt, kommanderet ned i Byen for sine Ugepenge at købe Basser; dem maatte han bringe hjem og ordne dem sirligt foran Duxens Plads. — Saa fik han Ordre til at sætte sig paa sin Plads og folde Hænderne, og nu maatte han med Taarer i Øjnene og Harme i Sind se til, medens hans Basser en for en forsvandt. Naar Duxen var færdig med sit Maaltid, havde Fuxen Paalæg om at rejse sig op, bukke og sige: „Jeg ønsker Dem af Hjertet Velbekomme, og Tak fordi De har gjort mig den Ære“. — Behøver jeg at sige, at vi andre vare ubarmhjertige nok til Søndag efter Søndag at staa udenfor Kammeret og grine af den Lille; — jeg skammer mig nu derover; men saaledes var det. — Den Lille, der saaledes blev kuert — er senere bleven et dygtigt Menneske; — men har haft svært ved at overvinde og glemme, — og den Store, Bøddelen er det gaaet ilde her i Livet; men det er jo ikke saa underligt, for mig personlig er det kun et Bevis paa det, jeg fuldt og fast tror paa, at vi allerede

her i Livet faar Gengældelse for, hvad ondt eller godt vi har bedrevet!

— For mig var dette ganske ubevidst — thi Gud skal vide jeg var intet mindre end et Mønster — en Lære, saa jeg aldrig drøjede mig, da jeg naaede op paa Gymnesiet — i denne Henseende var ogsaa Deres nuværende Rektor et lysende Exempel til Efterfølgelse — en rigtig Dreng — men altid god mod de Mindre!

Det er bleven mig sagt, at der nu hos Dem intet er tilbage af dette Tyranni, som vi endnu havde en Del af i min Tid — tro mig, det er godt, thi der er mangan, som dette har bøjet saaledes, at de aldrig have forvundet det — og vor gamle Skole skal for alle staa som noget af det skønneste i Verden — uden slige Pletter!

Med venlig og kammeratlig Hilsen.

Deres
POUL HENNINGS.

Jeg er gerne med til at forklare for Nutidens Elever Forholdene paa Sorø Akademi i Fortiden. Sagen interesserer mig ikke blot historisk, men ogsaa pædagogisk set. Der er et svælgende Dyb, billedlig talt, mellem min Periode, Halvfjerdserne, og Nutiden. De ydre Forhold er maaske i det store og hele nogenlunde uforandrede, men desto større er den Omvæltning, der er foregaaet i dette for os alle saa kære Barndomshjems Indre, bevirket ved Tidsaandens og Tidserfaringernes mægtige Indflydelse.

Jeg haaber i en nær Fremtid at kunne give en samlet og fyldig Fremstilling af Sagen. Her skal jeg kun anføre, at allerede det mig tilsendte Numer af Elevbladet for mig belyser den Løftelse af det aandelige Niveau, der har fundet Sted i den forløbne Menneskealder. Jeg udgav og redigerede ogsaa et Elevblad i min Tid, men dette var af Form (haandskrevet og haandtegnet) og Indhold saa primitivt, at det i Sammenligning med det nuværende var som en Zulukafer-Avis overfor „Times“.

For kun at nævne et enkelt betegnende Eksempel, saa giver „SIDSTE NYT“ om Soldaterkorpsets Øvelser en Beskrivelse, der

begynder med Ordene: „Adjunkt Bastholm var Drengenes gode Ven“. Engang i min Periode opstod en Forløber for de nuværende Dreng-Organisationer, Spejderne og lignende — men hvilken Forskel paa nu og da! Medens Korpsene nu bliver ledede og ordnede med mild Haand og pædagogisk Forstaaelse af Voksne, saaledes at Krigslegen bliver lys og intereressant, maaske endogsaa lærerig for Drengene, saa var det dengang Eleverne selv, Ideen udgik fra og som ene maatte greje det hele, da ingen Lærer havde Spor af Sans for, at der kunde ligge noget sundt og opdragende heri. Følgen blev derfor, at Korpset kun blev et nyt Plageri fra de Stores Side overfor de Smaa. Det blev en Legen-Soldat ikke med raske Felt- og Lejrøvelser som Formaal, men i den brutale Eksercits' Tegn med alt, hvad dertil hører af Skældsord, Stroppeture, lange Marschture og Udholdenhedsløb, til man styrtede.

Vær glade Nutidens Elever over, at Aanden har forandret sig, saaledes at Lærerne nu er jeres Fortrolige og Venner, i Modsætning til min Tid, da de i kold og fornem Tilbagetrukkethed stillede sig fjernt fra os og overlod til os selv, hvorvidt vi kunde finde Værdier for Livet udenfor den boglige Lærdom, hvormed de mente deres Mission fuldbyrdet. Vær glade ved Jeres gode Ven Bastholm og ved „Gamle“ — saadan Hjælpere havde vi ingen af!

VIKTOR BRUUN.

Mit første Digt.

Min Barndom er saa blottet for digteriske Anfægtelser, at jeg vistnok skamfuldt bør tildække mit Hoved; det hører sig jo til for Digtere at have haft en interessant Barndom, men min er beklagelsesvis uden nogen som helst karakteristisk Interesse. Først da jeg kom paa Sorø, det var i 1885, fik ogsaa jeg, ligesom flere af mine Kammerater, Lyst til at „digte“, til at lave Blad osv., smittet naturligvis af de literære Baciller, der lige siden salig Saxo's Dage har gjort den soranske Luft farlig for følsomme Naturer. At de ikke er udryddede endnu, viser jo „SIDSTE NYT“.

„2den Mellem“ hed dengang „første studerende“, og vi skulde altsaa have vort Blad. Hvem der var den egentlig Skyldige, husker jeg ikke, men jeg blev Redaktør, Udgiver og Bladets . . . jeg havde nær skrevet Bogtrykker, men vi var ikke saa fornemme paa det som „SIDSTE NYT“ og nøjedes med at lade os hektograferes, hvilket omhyggeligt udførtes af undertegnede og en af mine Kammerater, nuværende Direktør Clasen i Nakskov.

Første Nummer udkom. Gud ved, hvad Bladet hed, jeg har det ikke, men dets Navn har ganske sikkert været anderledes poetisk end „SIDSTE NYT“. Det var paa fire, hektograferede, delvis ulæselige Sider, og den ugentlige Abonnementspris — der skulde udkomme et Nummer om Ugen — var sat til det forholdsvis beskedne Beløb 2 Øre. Det var udelukkende Klassens Organ, ogsaa i den Henseende søgte vi at hæve os over de foragtelige Realere, og det havde saavidt jeg husker samtlige Kammerater til Abonnenter, saaledes at Redaktionen kunde disponere over en ikke saa helt ringe Kapital.

Første Nummers Forside var optaget af et Digt, ogsaa Digtets Titel har jeg glemt, men det begyndte saaledes:

»Mens Bølgerne rulle saa graadigt mod Land,
og Skibet det staar
paa Revlen derude helt fuldt af Vand,
i Baaden de Redningsmænd gaar. . . .«

Det var meget lovende, og Slutningen svarede hertil; hele Digtet var kun paa 10—12 Linjer, men forekom mig ikke desto mindre uhyre indholdsrigt, og jeg følte min Debut som en Begivenhed. Nummerets øvrige Indhold skyldtes ogsaa mig, der uden Beskedenhed havde lagt Beslag paa alle fire Sider; det var en Fortælling: „Baadsmanden fortæller“ — ligesom Digtet altsaa beskæftigende sig med Havet.

Alt dette vilde imidlertid sikkert være forsvundet af min Erindring, hvis ikke den højtidelige Begivenhed havde givet Anledning til, at min slumrende Forfatter-Ærgerrighed fik sin første Opmuntring. Dengang forstod jeg det ikke, men jeg er endnu den Mand taknemlig i hans Grav, der gav mig denne Opmuntring, og ofte senere har jeg maattet tænke paa det venligt overbæ-

rende Smil, som lagde sig over hans ikke altid smilende Ansigt, da han havde læst Digtet.

Overlærer Thaarup var den af vore Lærere, der havde vor Tillid, og da Bladet udkom, fik han ved Timens Begyndelse det mest vellykkede Eksempplar overrakt. Han sad ved Kathedret og strøg sig træt og mismodig over Panden, hvad han plejede at gøre, naar han ikke havde sovet godt og havde Hovedsmerter. Duksen, H. C. Nielsen hed han, bragte ham Nummeret, som var blevet hektograferet Aftenen forinden.

„Hvad er det? — Se — se! — Naa ja, det ser jo meget pænt ud,“ sagde han og saa lige fortrædelig ud. „Lad os saa se paa det da!“ Der var Stilhed og stor Spænding, da han lagde Bladet foran sig og begyndte at læse; jeg tror nok, alles Øjne var rettet mod ham, mine var det i hvert Fald. Omsider saa han op, og nu var det, hans Ansigt havde forandret sig: — „Det er sku ikke saa daarligt!“ sagde han og saa hen paa mig. „Har du lavet det? Det er sku ikke saa daarligt!“ — Og hans Øjne havde det Udtryk af skalkagtig Godhed, som vi altfor sjældent fik at se, men aldrig kunde staa for.

Og enten det nu var Ironi eller ej, jeg tog hans Ord og Smilet til Indtægt som en Ros og har besvaret begge Dele i min Erindring. Men først mange Aar efter blev det mig klart, h v o r f o r de dengang gjorde dette uforglemmelige Indtryk paa mig.

L. C. NIELSEN.

Det er snart 50 år siden, vore brødre derovre sønden å kom under fremmed herredømme. Tyskerne bereder sig på til næste år at fejre glædesfester for den sejr, de vandt over vort lille folk. Også vi kan, når vi sé tilbage, øjne et og andet, der kan glæde et dansk hjærte. Ikke mindst er det det, at den lille flok derovre, 150,000 jævne danske folk, har holdt det uhyre pres af det 60 millioner store tyske folk stangen trods 50 års brutale, hensynsløse og samvittighedsløse voldsherredømme. Ja, at den står den dag i dag lige rank og uknækket på post imod den tyske flodbølge. At den står som bolværk f o r o s mod denne bølge,

der altid har truet og altid vil vedblive at true med at bortskylle alt, hvad der er dansk. — Men især bør vi glæde os og fatte håb for fremtiden ved at sé, at netop den opvoksende slægt derovre er så ivrig og så bevidst dansk. Thi hvorungdommen er, dér er fremtiden. Mærkeligt nok, at den sønderjydske ungdom er så dansk. Thi skolen derovre er tysk, der vogtes endog på, at børnene ikke taler dansk sammen på legepladsen, alt hvad der er dansk hånes, hvad der er tysk løftes til skyerne. Der er nu ovenikøbet indført tvangsefterskoler, der binder de unge til at indleve sig endnu mere i tysk ånd i den tid, der går, til de skal i soldatertrøjen. Derefter følger nogle års garnisonsliv i en eller anden by nede i det store tyske rige. Så først er den unge mand nogenledes fri for den preussiske spændetroje og kan ånde forholdsvis frit.

Er han så blevet en god tysker? Nej, nu er han gerne så dansk, så vi må manges gang skamme os, om der skulde anstilles en sammenligning mellem vor kærlighed til det, der er dansk og hans.

Det kan saamænd godt være, at han kun kunde få 2 i dansk stil til mellemskoleeksamen, og at han ikke er så stiv i dansk geografi og historie som I, der er så dygtige. Men hvorledes skulde det være anderledes? Det er snarere et vidunder, at han kan læse og skrive dansk og kender lidt til dansk historie. Thi al dansk privatundervisning er forbudt derovre, ja danske børn må ikke engang få dansk gymnastikundervisning! Hvad han skal lære af dansk, må han lære ved det stille arbejde i hjemmet, hvor far eller mor er læreren. Men hér, hvor kærlighed driver værket, hvor barnet hører det sprog og den stemme, som det kender og har elsket fra det kunde skønne, hér går også arbejdet som en leg. Nu forstår I måske, hvor meget det har at betyde, at intet dansk hjem derovre, ikke det fattigste, behøver at mangle gode dansks bøger. Disse sluges ikke — sådan som I så tidt gør det — nej, de pløjes igennem, læses gang på gang, slides bogstavelig op. De bringer solskin med sig, og de afsætter fremtidsværdier.

I kan, unge som I er, endnu ikke fuldt ud være med i det nationale arbejde, der kalder på enhver dansk, og som I engang

vil tage op, når I bliver voksne. Men I kan alligevel gøre Eders lille indsats, I kan, i al beskedenhed, være med efter Eders evne. I kan give af det, I har kært, I kan øve Jer i at bringe offer. Det er ikke så meget Dit offers størrelse, det kommer an på. Mange bække små kan gøre en stor å. Men velsignelsen for Dig selv beror på det sind, hvormed Du bringer Dit offer. Tænk nu over dette derhjemme i julen. — Det kunde jo være, at vi så ind i det ny år kunde sende igen en stor kasse bøger fra Sorø skole over til vore forposter sendenå. X.

Meddelelser fra Redaktionen.

—o—

For at spare vore Abonnenter for det Besvær, der altid er forbundet med Fornyelsen af Abonnement, gaar vi ud fra, at alle vore Abonnenter vil vedblive at abonnere ogsaa i Februar Kvar-tal. De 60 Øre bedes saa betalt mellem 1. Januar og 1. Februar helst lige efter Juleferien. Skulde der alligevel være enkelte, der ønsker at afsige Bladet, beder vi dem sende vor Ekspedition Meddelelse derom inden d. 1. Januar. — Desuden vilde vi gerne bede alle vore Læsere, som indsender Artikler, om at renskrive dem, thi det volder os meget Besvær at læse de utydelige Klader, som vi indtil Dags Dato har modtaget. — En anden Meddelelse, som vi haaber vil glæde vore Læsere, er, at dette Julenummer sælges hos Bogbinder Haslund, Storegade, á 10 Øre, saa hvis nogen ønsker at forære det bort, kan det faas der, saalænge Oplaget rækker.

REDAKTIONEN.

„Diplen“

—o—

er eller rettere var, Navnet paa Herlufsholm's Skoleblad. — „Diplen“ blev første Gang startet omkring den 1. Oktober 1909 og udkom i 4 Maaneder til 1. Februar 1910. Grunden til dens

korte Eksistens var den, at Redaktøren ikke tog sig Agt og kaldte i en Artikel en af Lærerne for: „en gammel Gubbe,“ og den gik ikke. . . 2 Aar efter fik nogle Elever af 7. Klasse (3 g) atter oprettet „Diplen“, som et Blad paa 4 Sider med 2 Spalter paa hver Side. Bladets Størrelse var lidt større end „Sidste Nyt“. Men heller ikke denne Gang tog den ansvarshavende Redaktør sig i Agt, thi han lod en af sine Medarbejdere skrive en lille Artikel i Brevform under Titlen af: „Lille Peters Korrespondance“. Dette Brev indeholder imidlertid ogsaa tvetydige og direkte Bemærkninger om Lærerne, saa at Bladet efter have udgaaet fra 25. September til 1. December gik ind. Redaktøren blev sat paa „Stenstuen“, og Bladet blev forbudt! — Redaktionen bestod ved det andet Forsøg af: En Redaktør, en Redaktionssekretær, et Par Journalister og en Mand til at bringe Diplen omkring. —

INCOGNITO.

„SIDSTE NYT“

har besluttet, at det i Januar Maaned (mellem den 15. Januar og den 1. Februar) vil lade afholde en stor Amatørfotografi- og Tegneudstilling med Præmieuddeling. Alle kan deltage, og vi modtager stadigvæk til den 15. Januar Anmeldelser om Deltagelse. Billederne eller Tegningerne skal være indlevered inden Lørdagen før Udstillingen til F. A. Kjær. Hr. Bogbinder Haslund, en anonym Velynder af Bladet samt „SIDSTE NYT“ selv har skænket fine Præmier.

REDAKTIONEN.

Hm! Hm!

—o—

Naar vore ærede Læsere ser denne Artikels Overskrift, vil de tænke: »Naa, hvad er der nu i Vejen?« Og jeg skal nu nærmere besvare Spørgsmaalene. — Naar vi stakkels Alumner en Lørdag Middag sidder og river i »Komodebøffen«, medens vi glæder os til Kl. 4³⁰. naar vi skal ned til en Kammerat i Byen og tilbringe en behagelig Lørdag Aften, lyder Hr. Nielsens Røst: »Til Varmebadning møder paa 2. Hold . . osv.« Og saa synker vort stakkels Hjerte helt ned i Bukserne af bar Sorg

over, at vi nu først kan komme ned i Byen ved 6-Tiden i Stedet for 4³⁰! Det som jeg, og vist mange med mig, ønsker, er at Varmebadningen flyttes hen til en af Ugens andre Hverdage i Stedet for Lørdag, paa hvilken vi dog gerne vil være fri for alt »Skolevrøvl« eller lignende. Det er alt, hvad jeg vil bede om, og jeg haaber, at den eller de rette vedkommende vil svare i »SIDSTE NYT«s Spalter. MISTER.

Ønsk dig denne Bog til Jul

— o —

Hr. E. Jespersens Forlag har atter i Aar udsendt en Del udmærkede Børnebøger, og vi har til Anmeldelse modtaget en Bog af Erik Hansen. Erik Hansen har jo et godt Navn, og denne Bog, som hedder: »Taageøen«, bør absolut staa øverst paa enhver rask Drengs Ønskeseddel. Fortællemaaden, som er Jules Vernes meget lig, er overordentlig fornøjelig, og Bogen er ogsaa nydelig udstyret. Red.

— BLANDET NYT. —

— o —

Efter sikkert Forlydende vil der i Aar blive Alumnekomedie.

*

Julekomedien spilles Søndag den 21. Decbr. Generalprøve den 20.

*

I Nr. 6 Kritik og Anmeldelse af Julekomedien ved Jensen.

*

Husk Præmie-Opgave II i forrige Nr. I Juleferien maa der gøres noget! Husk for hver Abonnent, I skaffer, faar vi bedre Midler til at lave Bladet større og finere. *Husk det nu!!!*

*

Juleudstillingen hos Hr. Boghandler Clausen er aabnet. Alle bør se den og købe noget!

Hr. Haslund og Hr. Svegård møder atter i Aar med fine Udstillinger.

*

VED I, at Porsild forleden vilde lette Hr. Simonsen Arbejdet, og at han derfor hævede Middagsbordet med et kraftigt Slag paa Glasset. Ved Hugo.

Næste Nr. den 15. Januar. Bidrag modtages til den 10. Januar, Kl. 12¹⁰.

EN ROBINSONADE" kalder Forfatteren denne friske og spændende Fortælling, og den har virkelig ikke saa faa af det berømte Forbilledes udmærkede Egenskaber. Man følger med levende Optagethed den unge, raske Knøs og hans ældre Ven igennem alle deres eventyrlige Tilskikkelser til Søs og paa den ubeboede Koralø med dens mystiske onde Aand.

At genfortælle Handlingen vilde være at berøve Bogens Købere — og det vil blive mange — den Spænding, i hvilken den velkomponerede Fortælling vil holde dem fangne indtil den sidste Side.

»Det er ægte »Drengebog«, en af den Stærkt indb. 2 Kr. 50 Øre. Slags Bøger, som alle Drenge vil eje og sluge Gang paa Gang, glemmende Lektier, Sengetid og andet kedsommeligt i Selskab med deres Helle paa den ljærne Tropæø». (København).

»En god Bog, en udviklende og fornøjeligt belærende Bog.« H. S. L.

Med fuld original Fantasi er Fortællingen bygget, og med Spænding vil ethvert Drengehjerte følge de to Heltes Kampe og Eventyr — drabet af Lagunens Uhyre, de »Vilde«s Landing, Befrielsen af deres fangne Prinsesse Telejta, Kampen mod de tyske Kolonister osv., indtil tilsidst den ene »Nybygger« sidder som Konge paa Øen, under engelsk Overhøjhed, lykkelig formælet med Telejta — medens den anden ikke mindre Lykkelige slipper tilbage til mere komfortable Egne.

Denne Bog kan trygt anbefales som underholdende og samtidig paa umærkelig Maade undervisende Lektüre for Drenge.

(Berlingske Tidende).

»Om denne Bog er kun godt at sige. For raske Drenge er Fortællingen om Fred og Willy paa den øde Koralø en udmærket Bog.

En fornøjelig Bog, fortalt som den er i et livligt og godt Sprog, der bringer en til at mindes Kaptajn Marryats muntre Romaner.

Paa Julebordet vil Koraløen ikke mangle, og Willy vil blive alle raske Drenge Helt.

(Aalb. Stiftst.).

Lige udkommen: »Den store Søslinge«, indb. 2,50.

Udgivet af et Aktieselskab. Redaktør: L. HENDIL, H. HENRIKSEN (Ansvarshavende). Ekspedition: Sorø Bystation.

Trykt i Sorø Bogtrykkeri (Aktieselskab) ved Ra